

εις δυσχερή οικονομικήν κατάστασιν) Ἴόνιοι Νῆς. Παῖρνε δανεικά καὶ ξόδιαζε καὶ τῇ διορίᾳ μὴ λησμονῆς Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) κ.ά.

Ἄλλως θὰ βγῆς γιὰ διακομιὰ καὶ ἀλλιώτικα γιὰ δανεικά (ὅτι ἄλλη εἶναι ἡ συμπεριφορὰ τοῦ αἰτοῦντος δάνειον καὶ ἄλλη τοῦ ἐπαιτοῦντος) Ἴόνιοι Νῆς.

Ἄλλο εἶναι τὸ δανεικὸ | καὶ ἄλλο εἶναι τὸ γυρεντὸ (συνών. μετὰ τὸ προηγούμεν.) Καὶ φωτιὰν νὰ πάρῃς δανεικῇ, πρέπει νὰ τὴν πληρώσῃς (καὶ τὸ πλεόν ἀσήμαντον ἂν δανειστῆς, πρέπει νὰ τὸ ἐπιστρέψῃς) Ἀμοργ. Μὴ δίνῃς δανεικὸ, γιὰ νὰ κοιμᾷσαι ξένωιστα Πελοπν. (Πάτρ.) Ὅπως γυρεῖ δανεικά, γυρεῖ φαρμάκια αὐτόθ. Τὸ δανεικὸ σκλαβώνει τὸν ἀνθρώπου αὐτόθ. Τὸ γνωμ. εἰς παραλλαγή. κ.ά.

Ἄν θέ' νὰ πάρῃς δανεικά, μὴν πᾶς νὰ πῇς πεινάω (μὴν κάνῃς ἐμφανῆ τὴν ἐνδειάν σου, ἂν πρόκειται νὰ ζητήσῃς δανεικά) Ἴόνιοι Νῆς.

Ποὺ χτίζει μετὰ τὰ δανεικά, | σὲ ξένο σπίτιν κατοικᾷ (δὲν σοῦ ἀνήκει πραγματικὰ ὅ,τι δημιουργήσας βασιζόμενος εἰς ξένας δυνάμεις) Ἀμοργ. Δανεικὸν πῇ τρώει, ἄς σὴν τσέπεν ἂτ' τρώει (ὅποιος ξοδεύει δανεικά, ἀπατᾶται, ἂν νομίζει ὅτι ξοδεύει ξένα χρήματα) Ἀντρεάντ. Τὸ γνωμ. εἰς παραλλαγή. κ.ά. Νιρὸ μὴ τ' χούφτα καὶ ῥ'ναῖκα δαῦ' καὶ δὲ χουρταίν'ντι (ὅτι πᾶν ἀγαθὸν προερχόμενον ἐκ δανείου δὲν παρέχει ἀπόλαυσιν) Μακεδ. (Χαλᾶστρ.) || Ἄσμ.

Παίρνω τὰ δάνερα δανεικά, τὰ μοιρολόγια ξένα Πελοπν. (Παιδεμέν.) 2) Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. συνήθως κατὰ πληθ., τὸ χρηματικὸν δάνειον καὶ γενικῶς τὸ ἐπὶ δανεισμῷ παρεχόμενον κοιν. καὶ Καππ. (Μισθ. Φλογ.) Πόντ. (Ἰνέπ. κ.ά.): Νὰ μοῦ πληρώσῃς τὰ δανεικά. Ζεῖ με δανεικά κοιν. Ἐσήκωσε δανεικά νὰ κάμῃ τὴ δουλειά του Πελοπν. (Κορινθ.) Πῆρην ἄνειακά Φλογ. Ἄνειακά ἀπ' τοῦ τί'να (δανεικά ἀπὸ κάποιον) Μισθ. || Φρ. Πάει νὰ βγάλῃ τὰ δανεικά (προσπαθεῖ νὰ ἀνταποδώσῃ ὅ,τι τοῦ ἔκαμαν) Πελοπν. (Γαργαλ.) Ἄς μοῦ κρατήσῃ τὰ δανεικά του (ἀδιαφορῶ διὰ τὴν ὁργὴν του) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Κάμνομε τὰ δανεικά (ἀλληλοβοηθούμεθα) Ἴων. (Σμύρν.) Τὸ δάνεικὸ νὰ γελᾷ (ὅτι τὸ χορηγούμενον δάνειον δὲν πρέπει νὰ εἶναι γλίσχρον) Ἰνέπ. Δανεικὸ παίρνει ὀπίσω (παντρεύεται ἀπὸ ἄλλο χωρὶς) Κρήτ. (Ρέθυμν.) || Παροιμ. Τοῦ δανεικὸν γιγᾷ καὶ πάει, ἀμ' κλαίει καὶ ἔρχεται (ὁ λαμβάνων δάνειον χαίρει, κατὰ τὴν ἀπόδοσίν του ὅμως λυπεῖται) Λυκ. (Λιβύσσ.)

Δανεικά 'ν' τοῦ γείτονα καὶ κάκια μὴν τοῦ πιάνης (ὀφείλει τις νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς πρὸς τοὺς ἄλλους ὑποχρεώσεις του ἄνευ δυσφορίας) Ι. Βενιζέλ. Παροιμ.², 303, 263. Ἡ σημ. τῆς παροιμ. ἤδη εἰς Ἡσιόδ., Ἔργ. 349 «εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι».

Τὰ δανεικά πλερών-νονταί τσ' ἡ χάρη τους 'πομένει (εἰς τὸν δανειζόμενον παραμένει ἡ ὑποχρέωσις πρὸς τὸν δανείσαντα καὶ μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς) Ρόδ. (Ἀφάντ.)

Τὸ δανεικὸ δανεῖζεται, ἡ χάρη τ' ἀπομίσκει (συνών. μετὰ τὴν προηγούμεν.) Θράκ. (Μέτρ.) 3) Τὸ ἄρσ. ὡς οὐσ. ἐργάτης παρέχων ἀγροτικὴν ἐργασίαν ἐπὶ ἀνταποδόσει Κρήτ. (Ἀνατολ.) Πάρ. (Νάουσ.) Χίος (Μεστ. Πυργ. κ.ά.): Ὁ δανεικός μου 'ἐν ἤρτε Μεστ. Ἐλα 'ὰ μοῦ κάμῃς 'να-δυνὸ δανεικοῦς, 'ὰ 'ποθερίσωμε Ἀνατολ. Γιὰ νὰ μὴ βολεμῶ μόνος μου καὶ ξεδιζερίζω, παίρνομε δανεικοὺς ὁ ἕνας τὸν ἄλλο (βολεμῶ = πολεμῶ, ἀγωνίζομαι, ξεδιζερίζω = ἐξαντλοῦμαι) Νάουσ.

δάνειο τό, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. δάνειον

1) Ποσὸν χρημάτων διδόμενον ἢ λαμβανόμενον ἐπὶ δανεισμῷ κοιν.: Κάνω - παίρνω δάνειο. Πῆρα δάνειο ἀπὸ τὴν τράπεζα κοιν. Ἀπ' τὰ γύρου χουριὰ παίρναν δάνεια ἀπὸ τοὺν Κουτ'μάνη καὶ τ'ς ἄλλοι, γιὰ νὰ ξιζ'νήσουν καὶ αὐτοὶ Θεσσ. (Τρίκερ.) || Γνωμ. Ὅπως πίνει ἀπὸ τὰ δάνεια, δυνὸ βολὲς μεθάει πολλὰ. Συνών. γνωμ. Ὅπως πίνει δανεικά, δυνὸ φορὲς μεθάει. 2) Ἡ σύμβασις ἢ ἀφορῶσα τὴν παροχὴν δανείου λογ. κοιν.: Θὰ κάμω ἕνα δάνειο ἀπὸ τὴν Τράπεζα ἑκατὸ χιλιάδων δραχμῶν καὶ θὰ χτίσω τὸ σπίτι κοιν. || Φρ. Τὸν ἔφαγαν τὰ δάνεια (ἐπὶ τῶν ἀπερισκέπτως συναπτόντων δάνεια καὶ μὴ ἀναλογιζομένων τὰς συνεπειὰς) κοιν.

δανεισιὰ ἡ, ἀμάρτ. δανεισία Καλαβρ. (Βουν. Γαλλικ. Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.) δανεισία Ἀπουλ. (Μαρτ.) Καλαβρ. (Γαλλικ.)

Ἐκ τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. δανείζω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιὰ.

1) Δανεισμός, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Πάω νὰ τόμ βαγκαλιῶ, νὰ μοῦ δώῃ λίγα δηνέρια γιὰ δανεισία (θὰ πάω νὰ τὸν παρακαλέσω, νὰ μοῦ δώσῃ λίγα χρήματα γιὰ δανεισμά) Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) Δοτέ μου τὸ σπωμί γιὰ δανεισία (δῶστε μου τὸ ψωμί γιὰ δανεισμά) αὐτόθ. Ἐκαμε μ-μιὰν δανεισία Ἀπουλ. (Μαρτ.) 2) Ἡ ἄνευ ἀμοιβῆς προσφορά ἐργασίας Καλαβρ. (Γαλλικ.): Τοῦν' δὲ παιδί ἐτ-τέ πουρ-ρὸ μοῦ ἔκαμε μίαν δανεισία (αὐτὸ τὸ παιδί σήμερα τὸ πρῶν μοῦ προσέφερε ἐργασία ἄνευ ἀμοιβῆς).

δάνεισμα τό, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ.) — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. δάνεισμαν Πόντ. (Σταυρ. Τραπ. κ.ά.) δάνειμα Καλαβρ. (Γαλλικ. Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ. κ.ά.) δάνειμα Ἀπουλ. (Μαρτ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. δάνεισμα. Διὰ τοὺς τύπ. δάνειμα καὶ δάνειμα βλ. G. Rohlfs, Grammatica storica dei dialetti italogreci, παρ. 62.

Δανεισμός, τό, ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἀκόμη δὲ δὲ κον-βάλησα τὸ γέννημα 'ς τὸ σπίτι καὶ ἡ προκομμένη ἡ νοικοκυρὰ μου ἀρχίνησε τὰ δανείσματα Πελοπν. (Γαργαλ.) Ἐπῆρε τὴ γειτονιά μπάλα, γιὰ δάνεισμα, ἀλλὰ πειδὸς τῆς δίνει; Πελοπν. (Βερεστ.) Ἐγονῆκε 'ς τὸ δάνειμα (βγήκε νὰ ζητήσῃ κάτι δανεικὸ) Ἀπουλ. (Μαρτ.) Συνών. δάνειο 2, δάνος. β) Τὸ δανεισθὲν ἀντικείμενον Καλαβρ. (Γαλλικ.)

δανεισμός ὁ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. δανεισμός.

Ἡ παροχὴ ἢ συνομολόγησις ἢ λήψις δανείου λογ. κοιν. Συνών. δάνεισμα.

δανεισοχάρτι τό, Λεξ. Βάιγ.

Ἐκ τοῦ ρ. δανείζω διὰ τοῦ ἀορ. ἐδάνεισα καὶ τοῦ οὐσ. χαρτί. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλαχ. καὶ Σομ.

Τὸ δανειακὸν γραμμάτιον.

δανειστής ὁ, λόγ. κοιν. Θηλ. δανείστρια λογ. κοιν. δαῦ'στῆς πολλὰ. βορ. ιδιωμ. δανείστρα Μεγίστ. Σάμ. κ.ά.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. δανειστής. Τὸ θηλ. δανείστρια καὶ εἰς Σομ.

Ὁ παρέχων δάνειον κοιν.: Τὸν τρανᾶνε οἱ δανειστὲς του Ἀθῆν. Ἦταν δανειστής 'ς ὅλους αὐτοὺς Πελοπν. (Μαντίν.)

